

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **K. S.**, zast. JUDr. Petrem Novotným, advokátem, se sídlem Archangelská 1, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 11. 2018, č. j. OAM-720/ZA-ZA11-P06-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 22. 10. 2019, č. j. 52 Az 8/2019 - 34,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 26. 11. 2018, č. j. OAM-720/ZA-ZA11-P06-2018 neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

[2] Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 22. 10. 2019, č. j. 52 Az 8/2019 - 34, žalobu proti tomuto rozhodnutí žalovaného zamítl. V odůvodnění rozsudku soud mimo jiné uvedl, že žalobce nebyl v zemi svého původu pronásledován ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. Ostatně sám zmínil, že nemá žádné politické přesvědčení a nebyl členem žádné politické strany či zastáncem určitých politických názorů, přičemž ani důvody svého odchodu z Ukrajiny s těmito skutečnostmi nespojoval.

[3] K otázce obav z vojenské služby krajský soud odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Azs 321/2004, sp. zn. 2 Azs 17/2012 a sp. zn. 5 Azs 158/2015, na jejichž základě dospěl k závěru, že obava z povinné vojenské služby je azylově relevantním důvodem pouze tehdy, existuje-li reálný předpoklad, že žadatel by byl při výkonu vojenské služby nucen páchat zločiny proti lidskosti či válečné zločiny. To se přitom krajskému soudu na základě shromážděných informací o Ukrajině nejevilo jako pravděpodobné. Krajský soud naopak uvedl, že branná povinnost je jednou z významných povinností státních občanů ke státu, jehož jsou občany, přičemž v době ozbrojeného konfliktu, do něhož je tento stát zavlečen, resp. hrozby konfliktu je tato povinnost ještě významnější a naléhavější. Rovněž uvedl, že za nenastoupení povinné vojenské služby nehrozí žalobci nepřiměřeně vysoký trest, když hrozící (i reálně ukládané) tresty porovnal s trestní sazbou téhož trestného činu v českém právním řádu.

[4] K otázce obecných obav o bezpečnost žalobce krajský soud uvedl, že z dostupných informací je zřejmé, že konflikt probíhá „*pouze v Doněcké a Luhanské oblasti, kde od roku 2017 dochází k porušování příměří. Žalobci ve zbylých částech Ukrajiny, zejména v obci Stachany, kde před vycestováním žil, nebrozí riziko vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti, neboť v takových částech země je situace zcela stabilní.*“

[5] K námitce nedostatečnosti a neaktuálnosti zpráv o bezpečnostní situaci na Ukrajině krajský soud uvedl, že ve spisu obsažené zprávy o situaci v domovské zemi považuje za důvěryhodné, objektivní a aktuální, přičemž z nich je zřejmé, že Ukrajina jako celek se ke dni vydání napadených rozhodnutí nenacházela ve stavu totálního konfliktu, tedy v situaci, kdy již pouhá přítomnost osob na jakékoliv části území této země je vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. Žalobce přitom ve správním ani soudním řízení neprokázal, že by před odjezdem ze země původu utrpěl v důsledku ozbrojeného konfliktu vážnou újmu nebo byl takovou újmou ohrožen.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[6] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost. V ní namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť se v něm krajský soud dostatečným a řádným způsobem nevypořádal s jeho argumentací obsaženou v žádosti o mezinárodní ochranu i v navazujícím řízení, která jednoznačně potvrzuje splnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Dále stěžovatel namítá nezákonnost napadeného rozsudku, neboť existují skutkové důvody pro vyhovění jeho žádosti, přičemž krajský soud se jimi dostatečně nezabýval, případně je nemístně zlehčoval. V této souvislosti stěžovatel uvedl, že mu hrozí odvod do válečného konfliktu, čemuž se chce ze strachu o svůj život vyhnout, a navíc je to v rozporu s jeho vyznáním. Žalobce dále poukázal na skutečnost, že důsledky ozbrojeného konfliktu nestíhají pouze Doněckou a Luhanskou oblast, nýbrž že v důsledku činnosti Právého sektoru např. ve Lvově vybuchly dvě nálože, což si vyžádalo řadu zraněných. Žalobce se proto domnívá, že má nárok přinejmenším na udělení doplňkové ochrany z důvodu vážného ohrožení života nebo lidské důstojnosti. Z těchto důvodů stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti vyjádřil přesvědčení, že jak jeho rozhodnutí, tak i kasační stížností napadený rozsudek krajského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Proto navrhl odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost nebo její zamítnutí pro nedůvodnost.

III. Posouzení kasační stížnosti

[8] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2016 - 39, publikovaného pod č. 933/2006 Sb. NSS, kasační stížnost přesahuje vlastní zájmy stěžovatele v následujících typových případech:

- kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu;
- kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně;

pokračování

- kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, kdy Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně;
- kasační stížnost je dále přijatelná, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní pochybení se v konkrétním případě může jednat tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; popřípadě krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[9] Nejvyšší správní soud však neshledal, že by se krajský soud dopustil zásadního pochybení nebo že by se při rozhodování v dané věci jakkoliv odchýlil od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, a založil tak důvod přijatelnosti kasační stížnosti.

[10] K námitce stěžovatele o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku postačí toliko uvést, že krajský soud se řádně zabýval všemi žalobními body, jedná se o rozhodnutí srozumitelné a opřené o dostatečné odůvodnění, z něhož je zcela zřejmé, proč v posuzované věci neshledal splnění zákonných podmínek pro udělení některé formy mezinárodní ochrany. Krajský soud rovněž náležitě posoudil žalobní argumentaci týkající se možného nástupu stěžovatele k výkonu vojenské služby a jeho účasti v ozbrojeném konfliktu na Ukrajině.

[11] Ohledně námitky ohrožení stěžovatele ozbrojeným konfliktem postačí odkázat na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68, č. 1840/2009 Sb. NSS), podle které nestačí k udělení mezinárodní ochrany pouhá existence ozbrojeného konfliktu na území země původu žadatele, ale žadateli musí v důsledku takového konfliktu hrozit reálná újma, např. v podobě vážného a individuálního ohrožení života nebo tělesné integrity z důvodu svévolného násilí. V situacích totálního konfliktu hrozí vážná újma v zásadě každému žadateli přicházejícímu z této země či postiženého regionu, neboť pouhá přítomnost na takovém území jej vystavuje reálnému nebezpečí ohrožení života a tělesné integrity. Pokud ozbrojený konflikt nemá charakter totálního konfliktu, musí žadatel „prokázat dostatečnou míru individualizace, a to např. tím, že prokáže, (1) že již utrpěl vážnou újmu nebo byl vystaven přímým brozám způsobení vážné újmy ve smyslu čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice; (2) že ozbrojený konflikt probíhá právě v tom regionu jeho země původu, ve kterém skutečně pobýval, a že nemůže nalézt účinnou ochranu v jiné části země; či (3) že jsou u něj dány jiné faktory (ať už osobní, rodinné či jiné), které zvyšují riziko, že terčem svévolného (nerozlišujícího) násilí bude právě on“.

[12] K bezpečnostní situaci na Ukrajině se Nejvyšší správní soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 26. 11. 2015, č. j. 7 Azs 239/2015 - 26, kde konstatoval, že „[n]a Ukrajině nelze ani dříve, ani v současné době klasifikovat situaci jako „totální konflikt“, neboť probíhající ozbrojený konflikt nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy. Jedná se o konflikt izolovaný pouze na východní části Ukrajiny, přičemž jeho intenzita i v dotčených oblastech výrazně kolísá.“. Stěžovatel přitom neuvedl, že by již v důsledku předmětného konfliktu utrpěl újmu. Jím tvrzený výbuch ve Lvově představuje ojedinělý incident, který není možné ztotožňovat s obecně špatnou bezpečnostní situací na Ukrajině.

[13] Jelikož je konflikt na Ukrajině dlouhodobě lokalizován ve východní části země, žadatelům o mezinárodní ochranu z jiných částí obvykle nehrozí vystavení vážnému a individuálnímu ohrožení života nebo tělesné integrity a nejsou u nich splněny podmínky pro udělení doplňkové ochrany. V této souvislosti je prejudikována i možnost vnitřní ochrany, resp. možnost vnitřního přesídlení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 3. 2006, č. j. 4 Azs 164/2005 - 56, ze dne 23. 5. 2006, č. j. 4 Azs 336/2005 - 59, ze dne 3. 8. 2006,

č. j. 6 Azs 307/2005 - 87, č. 978/2006 Sb. NSS, či ze dne 24. 1. 2008, č. j. 4 Azs 99/2007 - 93, č. 1551/2008 Sb. NSS).

[14] Výkon vojenské služby obecně není důvodem k udělení mezinárodní ochrany nebo doplňkové ochrany (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, a ze dne 23. 4. 2015, č. j. 3 Azs 28/2015 - 24). Stěžovatelem vyjádřené obavy tak nejsou relevantní z hlediska možného udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Konflikt na Ukrajině totiž „*nedosahuje takové intenzity, že by každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny byl vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy*“, a je izolován ve východní části země (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17). Rozpor výkonu vojenské služby s vyznáním stěžovatel poprvé zmínil až v kasační stížnosti, když v předchozích řízeních uváděl, že je bez vyznání.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] S ohledem na uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že jeho ustálená a vnitřně jednotná judikatura poskytuje dostatečnou odpověď na námitky obsažené v kasační stížnosti a krajský soud se v napadeném rozsudku od této judikatury neodchyluje. Nejvyšší správní soud neshledal v posuzované věci zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, ani žádný jiný důvod pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2020

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu